

มติชนสุดสัปดาห์
ศุกร์ 16 เม.ย. 53

อาหารสมอง บทสนทนาเรื่องคนเสื้อแดง

วีรกร ตรีเศศ
(รวม 4 หน้า)

วรทได้พบกับจิมเพื่อนเก่าแก่ ทั้งสองปัจจุบันทำงานวิเคราะห์การลงทุนให้ภาคบริการ
ธนาคาร ต่อไปนี้เป็นบทสนทนา

จิม : โอเห็นเสื้อแดงของประเทศยูประท้วงรัฐบาลด้วยการยื่นบนกะบะรดปีคัพพร้อมกับ
โบกธง เปิดเพลงและเดินตามจังหวะอย่างสนุกสนานแล้ว โอนี้ก็ถึงการฉลองชัยชนะของทีมฟุตบอล
มันไม่เห็นเหมือนการประท้วงใหญ่ในต่างประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย หรือจีน เลย

วรท : ยูต้องเข้าใจ คนไทยเขามีนวัตกรรม พ่อโอบอกว่ามันคล้ายกับบรรอยากาศ
ฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์เมื่อ 30-40 ปีก่อน โอว่าการออกมาชุมนุมของคนเสื้อแดงนั้นส่วน
หนึ่งได้อามิสสินจ้าง บ้านไหนในกรุงเทพฯ ถ้าไม่ตัดขาดไปจากโลกของคนเดินดินมากเกินไปแล้วต้องได้
ยินเรื่องราวของการให้เงินทองทั้งนั้น ที่ไม่รับเงินก็มีไม่น้อย แต่อย่างหนึ่งที่คน “ตัวเล็ก” จำนวน
มากมีส่วนร่วมไม่ใช่รักทักษิณ หรือต้องการยุบสภา หรือไล่รัฐบาล หรือต้องการประชาธิปไตย
แต่มันคือความสุข และได้รู้สึกที่ตัวเองมีความสำคัญ “ใหญ่โต” ในวันที่มาชุมนุม

ยูดูสีหน้าเวลาเขาชี้รถจักรยานยนต์หรือยื่นโบกธงบนรถกะบะซี หน้าตาเขามีความสุข
มาก พวกนี้ในเวลาปกติเขาก็มีเงินไม่มาก ถูกรีดไถ ถูกเอาเปรียบ ถูกรังแกอยู่เสมอ เรียกว่า
ปกติเป็นพวก oppressed แต่ในวันชุมนุมนั้นพวกเขา รู้สึกดีมากๆ เลย เขากลายเป็นคนสำคัญขึ้นมา
และแถมได้เงินติดปลายนิ้วด้วย

จิม : ถ้างั้นยูก็ไม่เชื่อเหมือนสื่อตะวันตกของพวกเขาไอซี ที่มักเขียนทำนองว่า นปช. คือ
กลุ่มคนชนบททั้งหมดที่ตื่นตัว ต้องการสิทธิเสรีภาพและโอกาสทางเศรษฐกิจสังคมอย่างทัดเทียมกับคน
มีฐานะที่อยู่ในกรุงเทพฯ และที่แห่กันมาเป็นแสนก็คือบพพิสูจน์ของการ “ลุกฮือ” ของประชาชนที่ยากจน

วาท : ยูว์จัก BS หรือ Bullshit หรือไร้สาระในภาษาไทยใหม่ สื่อตะวันตกนั้นพอได้ยินคำว่า democracy หรือ oppressed ละก็เกิดอาการของขึ้นแบบ knee-jerk คือมีปฏิกิริยาทันทีโดยไม่ไตร่ตรองให้รู้ความจริงครบถ้วน

คนที่ติดตามการเมืองไทยอย่างไม่ตาบอดด้วยอคติเกินไปรู้ว่า นปช. คือขบวนการของทักษิณ โดยทักษิณ เพื่อทักษิณ แต่เขาเอาผ้าแดงมาบังไว้ตั้งแต่แรก ปัจจุบันผ้ามันหลุดจนล่อนจ้อน ใคร ๆ ก็รู้ว่า นปช. พรรคเพื่อไทย และทักษิณ คือสิ่งเดียวกันทั้งหมด การจะขับเคลื่อนให้คนจำนวนมากมาร่วมด้วยก็ต้องยกเรื่องอื่นมาบังหน้า จะบอกไปตรง ๆ ว่าเพื่อการกลับมาใช้อำนาจอีกครั้งของทักษิณก็จะขาดความชอบธรรม ดังนั้นจึงไปขูดเอาเรื่องไพร่-อำมาตย์ ความแตกต่างระหว่างชนชั้น ความแตกต่างระหว่างคนมีเงินไม่มี ฯลฯ มาเป็นจุดขายและสร้างอารมณ์ของชาวนปช.

เมื่ออ้างอย่างนี้ก็มีทั้งพวกคอมมิวนิสต์อกหัก พวกอยากโค่นล้มสถาบัน พวกไม่ชอบระบบที่ตนเองไม่ได้ประโยชน์ พวกที่เห็นว่าโลกปัจจุบันขัดแย้งกับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือ พวกรักและสงสารทักษิณ พวกรักความเป็นท้องถิ่นเดียวกัน พวก oppressed ที่หลายครั้งในชีวิตประสบกับการถูกรังแกเอาเปรียบ (ซึ่งโดนมานานแล้ว มิใช่ภายใต้รัฐบาลนี้) พวกไม่ชอบทหาร พวกรักประชาธิปไตยแบบรุนแรงและลั่นเหยื่อ ฯลฯ โดดเข้าร่วมด้วย

จิม : แสดงว่าทักษิณก็ไม่ขัดข้องกับความต้องการหลากหลายของคนเหล่านี้สิ เพราะยอมรับให้เข้ามาร่วมขบวนการอย่างน่าชื่นตาบาน แถมยอมให้ใช้เวที ใช้พื้นที่ในสื่อ ใช้เงินทอง และให้กำลังใจสนับสนุนด้วย

วาท : เฮ้จิม รู้ไหมยุคคุณฉลาดขึ้นเยอะเลยหลังจากวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ของบ้านยูคุณเข้าใจอะไรง่ายกว่าเดิม ถ้าสื่อตะวันตกเข้าใจแบบยูก็จะดีหรือก ไอบีเอที่จะอ่านนิยายการเป็นขบวนการเพรียกหาประชาธิปไตยและความยุติธรรมของคนยากไร้อย่างบริสุทธิ์ใจของ นปช. เต็มทีแล้ว

ไอพุดอย่างนี้แล้วก็ขอมิฟุดโน้ตนะว่ามีประชาชนส่วนหนึ่งจากต่างจังหวัดที่เดือดร้อนเพราะถูกรังแกและประสบความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจจริง ไอก็ไม่รู้ว่ามิกี้เปอร์เซ็นต์ แต่ที่ได้ยินก็มักมีแต่คนที่ต้องการมีอะไรติดปลายนมด้วยเสมอ หรือว่าคน “บริสุทธิ์” เหล่านี้มีความจำเป็นที่ต้องได้เงินเป็นค่าใช้จ่ายมาชมนมด้วยจึงจะสามารถทิ้งบ้าน ทิ้งนามาได้

จิม : ไอฟังเรื่องการที่แกนนำ นปช. และวิฑูษุชุมชนพวกเดียวกันเอาความแตกต่างระหว่างชนชั้นมาเป็นประเด็นปลุกระดมแล้วรู้สึกตกใจและเห็นว่าเป็นอันตรายมาก เพราะหากเชื่อฝังใจ

แล้วบ้านเมืองจะยุ่งในวันข้างหน้า เพราะปัจจุบันมีประชาชนชั้นกลางจำนวนมากขึ้นและการสื่อสาร
ประชาสัมพันธ์มันไปได้เร็วและมีประสิทธิภาพยิ่ง ค่าโกหกบิดเบือนที่ออกมามันวิ่งได้เร็วกว่าเดิมเป็นอัน
มากจนสามารถทำความเสียหายได้อย่างฉกาจฉกรรจ์

วรท : สังคมไทยนะจิม ไม่ว่าใครเกิดมาในฐานะอะไร ยากจนแค่ไหน ครอบครัวมี
อาชีพอะไร ถ้ามีการศึกษาและมีความรู้ความสามารถแล้วสามารถไปได้ไกลทั้งนั้น ไม่ต้องดูไกลหรอก
ในสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะรัฐมนตรี มีก็คนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะสูงส่ง เกือบทุกคนเป็น
“ลูกชาวบ้าน” ทั้งนั้น แต่ก็ขึ้นมาได้ ซึ่งต่างกว่าสังคมอื่นเป็นอันมาก

จิม : โอเห็นด้วย ถึงแม้การกระจายรายได้ของยูจะ “รวบกระจุกแต่จนกระจาย” แต่
โอกาสของความเท่าเทียมกันในสังคมมีสูงโดยตัวการศึกษาเป็นหลัก ซึ่งต่างกว่าหลายประเทศที่โอเห็น
หากเกิดมาในชนกลุ่มน้อยใดแล้วยากหนักหนาที่จะแหวกออกไปจากกำแพงได้ ยิ่งตอนนี้คนไทยและผู้ไร้
สถานะทุกคนได้รับการรักษาพยาบาลที่ไม่ต้องเสียเงิน แม้แต่ 30 บาทด้วยซ้ำ การศึกษาก็ฟรี 15 ปี
โอกาสของคนเท่าเทียมกันทางสังคมก็น่าจะมีมากขึ้น

วรท : ข้อแตกต่างที่โอเห็นแต่ไม่รู้ว่าผู้ชุมนุมจะเห็นหรือเปล่าก็คือ แกนนำอนเด้นท์
มีแอร์ หรือแม้แต่พักโรงแรมหรู แต่ผู้ชุมนุมนอนกันริมถนน ไม่มีมุ้ง มีแต่ความร้อนจากไอระอุ
ของซีเมนต์ ส่วนนายใหญ่ก็นั่งคุยว่ากินไข่ปลาคาเวียร์อยู่รัสเซีย ลูก ๆ กับอดีตภรรยาพักผ่อนสบาย
แถมซื้อปิ้งเพลินอยู่ต่างประเทศ

จิม : ยูคาดหรือว่าคนเก่งฉลาดและรวยเยี่ยงคุณทักษิณจะไม่สามารถใช้ทุกสิ่งที่มีทำให้
คนเสื้อแดงมานอนอยู่ริมถนน ทนทุกข์ทรมานเพื่อทำการแทนตัวเอง เอาไว้ชาติหน้านั้นแหละถึงจะเห็น
คุณทักษิณมากินนอนกับผู้ชุมนุมบนถนน

วรท : โอไม่รู้เหมือนกันว่าใครหลอกใคร และใครฉลาดกว่าใครในการชุมนุมครั้งนี้วะ

เครื่องเคียงอาหารสมอบ

ชายจีนคนหนึ่งแบกถังน้ำสองใบไว้บนบ่าเพื่อไปตักน้ำที่ริมลำธาร ถังน้ำใบหนึ่งมี
รอยแตกในขณะที่อีกใบหนึ่งไร้รอยตำหนิและสามารถบรรจุน้ำกลับมาได้เต็มถัง แต่ด้วยระยะทางอันยาว
ไกลจากลำธารกลับสู่บ้าน จึงทำให้น้ำที่อยู่ในถังใบที่มีรอยแตกเหลืออยู่เพียงครึ่งเดียว

เหตุการณ์ทั้งหมดนี้ดำเนินมาเป็นเวลา 2 ปีเต็ม ที่คนตักน้ำสามารถตักน้ำกลับมาบ้านได้
หนึ่งถึงครึ่ง ซึ่งแน่นอนว่าถังน้ำใบที่ไม่มีตำหนิจะรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานเป็นอย่างยิ่ง

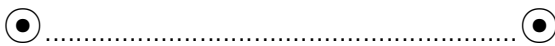
ในขณะที่เดียวกันถึงน้ำที่มีรอยแตกก็รู้สึกอับอายต่อความบกพร่องของตัวเอง มันรู้สึกโศกเศร้ากับการที่
สามารถทำหน้าที่ได้เพียงครึ่งเดียวของจุดประสงค์ที่มันถูกสร้างขึ้นมา

หลังจากเวลา 2 ปี ที่ถึงน้ำที่มีรอยแตกมองว่าเป็นความล้มเหลวอันขมขื่น วันหนึ่งที่ช่าง
ลำธาร มันได้พูดกับคนตักน้ำว่า “ข้ารู้สึกอับอายตัวเอง เป็นเพราะรอยแตกที่ด้านข้างของตัวข้า
ทำให้น้ำที่อยู่ข้างในไหลออกมาตลอดเส้นทางที่กลับไปยังบ้านของท่าน”

คนตักน้ำตอบว่า “เจ้าเคยสังเกตรึหรือไม่ว่ามีดอกไม้เบ่งบานอยู่ตลอดเส้นทางในด้าน
ของเจ้า แต่กลับไม่มีดอกไม้อยู่เลยในอีกด้านหนึ่ง เพราะข้ารู้ว่าเจ้ามีรอยแตกอยู่ ข้าจึงได้หว่านเมล็ด
พันธุ์ดอกไม้ลงข้างทางเดินด้านของเจ้าและทุกวันที่เราเดินกลับ.....เจ้าก็เป็นผู้รดน้ำให้กับเมล็ดพันธุ์
เหล่านั้นเป็นเวลา 2 ปี ที่ข้าสามารถที่จะเก็บดอกไม้สวย ๆ เหล่านั้นกลับมาแต่งโต๊ะกินข้าว ถ้าหาก
ปราศจากเจ้าที่เป็นเจ้าแบบนี้แล้ว.....เราก็คงไม่อาจได้รับความสวยงามแบบนี้ได้”

คนเราแต่ละคนย่อมมีข้อบกพร่องที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง แต่รอยตำหนิและ
ข้อบกพร่องที่เราแต่ละคนมีนั้นอาจช่วยทำให้การอยู่ร่วมกันของเราน่าสนใจ และกลายเป็นบำเหน็จรางวัล
ของชีวิตได้ สิ่งที่ต้องทำก็เพียงแค่อยอมรับคนแต่ละคนในแบบที่เขาเป็น และมองหาสิ่งที่ดีที่สุดในตัวของ
พวกเขาเหล่านั้นเท่านั้นเอง

มองโลกหลาย ๆ ด้านเพราะคนเราไม่ได้มีแต่ข้อเสียเท่านั้น

น้ำจืดอาหารสมอง

There are two kinds of fools: Those who can't change their opinions, and those
who won't

โลกนี้มีสองประเภทของคนเขลา ประเภทแรกไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของ
ตนเองได้ และอีกประเภทหนึ่งไม่ยอมเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของตนเอง

.....